

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.68.2025.EM

Pan
Łukasz Kropski
Burmistrz

ul. Jana Pawła II 12
55-011 Siechnice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław, 19 stycznia 2026 r.

I. Informacje organizacyjne:

Jednostka kontrolowana:	Urząd Miejski w Siechnicach
Kierownik jednostki kontrolowanej:	Łukasz Kropski, Burmistrz od 1 grudnia 2024 r. do 4 grudnia 2025 r. (akta kontroli str. 1)
Zakres kontroli:	Realizacja zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz zgodność zatrudniania asystenta rodziny z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od 1 grudnia 2024 r. do 4 grudnia 2025 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ¹ ; Plan kontroli na II półrocze 2025 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego 27 czerwca 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	od 4 grudnia 2025 r. do 23 grudnia 2025 r.
Kontrolerzy:	1. Emilia Molska-Kaźmierczak, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 515 z dnia 27 listopada 2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.515.2025.EM 2. Piotr Szafarowicz, główny specjalista, upoważnienie nr 516 z dnia 27 listopada 2025 r., sygn. PS-NKWR.0030.516.2025.EM (akta kontroli str. 8-9)

¹ tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 49, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Możliwą przyczyną wystąpienia nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa, które mogły wywołać skutki w zakresie działalności kontrolowanej jednostki.

III. Ustalenia kontroli:

Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, aktów prawa miejscowego, dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe asystenta rodziny oraz oświadczeń i wyjaśnień złożonych przez dyrektora Centrum Usług Społecznych wskazanego przez burmistrza Siechnic do reprezentowania Gminy w zakresie objętym kontrolą. (akta kontroli str. 4)

Uchwałą nr XV/229/25 Rady Miejskiej w Siechnicach z 27 maja 2025 r. utworzono Centrum Usług Społecznych² w wyniku przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siechnicach. W związku z powyższym uchwałą nr XVI/230/25 Rady Miejskiej w Siechnicach z 27 maja 2025 r. nadano statut CUS. Centrum zostało wyznaczone do realizacji ustawowych zadań gminy z zakresu wspierania rodziny. Dyrektor CUS zarządzeniem nr 1/2025 z 1 lipca 2025 r. wprowadził Regulamin organizacyjny. W § 16 Regulaminu określono zadania Działu Wsparcia Rodziny. Zaznacza się, że zadanie wskazane w § 16 ust. 3 pkt 1 lit. i, tj. dokonywanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej należy do kompetencji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka funkcjonującego w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Asystent rodziny prowadzący pracę z rodziną dziecka bierze udział w ocenie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz wchodzi w skład zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy instytucjonalnej. Odpowiednio organizator rodzinnej pieczy zastępczej lub zespół formułuje na piśmie opinię/wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Zapisy w tym obszarze należy zaktualizować, tak by były zgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy, zarządzeniem dyrektora nr 46/2025 z 2 lipca 2025 r. w Centrum utworzono zespół do spraw asysty rodzinnej. Zespół składał się z dyrektora, jego zastępcy, asystenta rodziny, psychologa i pracownika socjalnego.

² zwanego w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „Centrum” lub „CUS”;

Dopuszczono możliwość zapraszania do współpracy pedagoga szkolnego, psychologa, kuratora, dzielnicowego lub innego specjalistę zależnie od potrzeby i problemu danej rodziny.

(akta kontroli str. 14-17, 39-43, 131-132)

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny. W okresie objętym kontrolą realizowano Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siechnice na lata 2024 – 2026³ przyjęty uchwałą nr LXXVII/684/23 Rady Miejskiej w Siechnicach z 14 grudnia 2023 r. Adresatami działań zawartych w Programie były rodziny zamieszkałe na terenie gminy, doświadczające problemów opiekuńczo – wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz te, których dzieci zostały już w niej umieszczone. Celem głównym Programu było wzmocnienie funkcjonowania rodzin poprzez udoskonalenie rozwiązań systemowych na rzecz ich wspierania, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wśród celów szczegółowych wskazano m. in.: monitoring skali potrzeb i problemów rodzin, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny, poprawę funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w najbliższym środowisku, przeciwdziałanie marginalizacji społecznej, aktywizowanie środowiska lokalnego na rzecz dzieci i rodzin dysfunkcyjnych, a także podnoszenie kompetencji osób i instytucji działających na rzecz rodzin.

Gmina podejmowała działania w następujących obszarach:

- zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny, m.in. przez udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, interdyscyplinarne wsparcie rodzin przez przedstawicieli służb, dowóz i dożywianie dzieci w placówkach oświatowych oraz przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych;
- zapobiegania uzależnieniom dzieci, młodzieży i dorosłych, w szczególności poprzez realizację programów profilaktycznych, organizowanie pozaszkolnych form spędzania czasu wolnego (półkolonii dla dzieci), wspieranie rodzin z problemem uzależnień, kierowanie osób uzależnionych na terapię i leczenie odwykowe oraz działania z zakresu ochrony przed przemocą domową;
- wsparcia rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego oraz realizacji działań na rzecz rodzin, m.in. poprzez zwiększanie dostępności pomocy psychologicznej,

³ zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „Programem”.

terapeutycznej, psychiatrycznej i prawnej, prowadzenie warsztatów kompetencji rodzicielskich, przydzielanie rodzinom przeżywającym trudności asystenta rodziny, udzielanie wsparcia w formie usług opieki wychnieniowej i asystencji osobistej. Ponadto prowadzono monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem i edukację służb społecznych, współpracę podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, organizowanie i koordynowano zbiórki darów dla najuboższych rodzin;

- Współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Program realizowany był przez CUS przy udziale m. in. placówek oświatowych i ochrony zdrowia z terenu gminy, sądu, Policji, Urzędu Miejskiego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie we Wrocławiu oraz innych podmiotów zajmujących się pracą z rodziną. W Programie zawarto informację o sposobie jego monitoringu. W części XI wskazano, że sprawozdanie z realizacji Programu będzie przedstawiane burmistrzowi Siechnic do 31 marca każdego roku, a po jego zatwierdzeniu – burmistrz Radzie Miejskiej. Sprawozdanie było przygotowywane przez koordynatora Zespołu Wspierania Rodziny i zatwierdzane przez kierownika jednostki organizacyjnej gminy realizującej zadania z zakresu wspierania rodziny, a następnie złożone w Urzędzie Miejskim 27 marca 2025 r. (w dacie sporządzenia sprawozdania widnieje omyłka pisarska dotycząca roku). W przedłożonym dokumencie informowano o zadaniach wykonanych w ramach Programu przez jednostkę oraz zawarto potrzeby związane z ich dalszą realizacją. Zasadne jest, aby w kolejnych sprawozdaniach wyszczególniano też działania wykonane przez instytucje współpracujące z CUS przy realizacji Programu. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy, w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt, burmistrz, prezydent miasta składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z jego realizacją. Obowiązek ten ciąży na burmistrzu jako organie wykonawczym gminy. Tymczasem sprawozdanie zostało przedstawione Radzie Miejskiej dopiero 12 czerwca 2025 r., co stanowi nieprawidłowość w zakresie dochowania terminowości realizacji zadania przez organ wykonawczy gminy. W tym dniu burmistrz referował „Raport o stanie Gminy za 2024 r.”, którego jedną z części było sprawozdanie z realizacji Programu. Mając na uwadze, że nie spowodowało to skutków w zakresie ostatecznej realizacji ww. obowiązku powyższe uznaje się za uchybienie. Wskazuje się na konieczność wykluczenia w przyszłości ponownego wystąpienia takiego zdarzenia.

(akta kontroli str. 64-114, 119-121, 132, 192-193)

Biorąc pod uwagę obowiązek gminy, wynikający z art. 176 pkt 2 i 4 lit. b ustawy, o konieczności tworzenia możliwości i finansowania szkoleń podnoszących kwalifikacje asystenta rodziny ustalono, że był on realizowany. W ankiecie z działalności dyrektor CUS poinformował o finansowaniu szkoleń, dofinansowaniu studiów podyplomowych, udziału w superwizji grupowej i indywidualnej. Przedłożono dokumenty potwierdzające realizację powyższego. Na podnoszenie kwalifikacji zawodowych asystentów rodziny Gmina Siechnice przeznaczyła w okresie objętym kontrolą środki w wysokości 10 098,00 zł.

(akta kontroli str. 121, 123, 133, 189-190)

Zgodnie z art. 176 pkt 3 ustawy, do zadań własnych gminy należy tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez zapewnienie jej wsparcia i pomocy asystenta rodziny, dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warunków do działania rodzin wspierających oraz tworzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

CUS w Siechnicach zapewniał wsparcie i pomoc asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W okresie objętym kontrolą zatrudnionych było łącznie dwóch asystentów, w tym jeden z nich do 31 grudnia 2024 r. Praca asystenta nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie gminy, w której praca ta była prowadzona, co jest zgodne z art. 17 ust. 3 ustawy. Ponadto asystent nie prowadził postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Gminę. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy asystent w tym samym czasie prowadził pracę z nie więcej niż piętnastoma rodzinami.

Na podstawie losowo wybranych akt zawierających dokumentację pracy asystenta z rodziną dokonano oceny jej zgodności z wymogami określonymi w ustawie. Ustalono, że w przypadku, gdy CUS powziął informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadzał wywiad środowiskowy na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej. Na podstawie wywiadu środowiskowego pracownik socjalny dokonywał analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z wywiadu wynikała konieczność przydzielenia rodzinie asystenta, występował ze stosownym wnioskiem. Dyrektor CUS po zapoznaniu się z dokumentacją przydzielał rodzinie asystenta. Wspieranie rodziny było prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, przy uwzględnieniu zasobów własnych i źródeł wsparcia zewnętrznego. Asystent opracowywał we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym plan pracy z rodziną, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy. W przypadku

umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną skoordynowano z planem pomocy dziecku, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy. Plan uwzględniał cele, zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, przewidywane efekty oraz terminy ich realizacji. Analiza dokumentacji wykazała jednak, że konstrukcja planu pracy nie była w pełni czytelna i funkcjonalna. Działania oraz efekty ujmowane były łącznie. Taki sposób dokumentowania powodował brak przejrzystości zapisów oraz trudności w jednoznacznym określeniu działań i efektów. W konsekwencji do niektórych zaplanowanych działań nie określono efektów, co utrudniało ocenę stopnia realizacji planu pracy oraz monitorowanie rzeczywistych postępów w pracy z rodziną. Powyższe uchybienie wskazuje na potrzebę zmodyfikowania stosowanego szablonu planu pracy, tak by do każdego działania mającego na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych przypisany był co najmniej jeden efekt. Pozwoli to na zwiększenie przejrzystości dokumentacji i ułatwi monitorowanie efektów pracy asystenta z rodziną oraz umożliwi ocenę skuteczności podejmowanych działań.

W myśl art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy, zadaniem asystenta jest dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy. W toku działań kontrolnych ustalono, że asystent sporządzał taki dokument. Stanowił on ocenę bieżącej sytuacji rodziny, odwoływał się do działań, które zostały wykonane w danym okresie. Z oceny sytuacji rodziny wynikała zasadność dalszej współpracy bądź jej brak. Dyrektor pisemnie potwierdzał zapoznanie się z treścią przedłożonych ocen. W sytuacji zasadności zakończenia pracy z rodziną sporządzano dokument pn. „Protokół z zespołu ds. oceny sytuacji rodziny”, w którym wskazywano okoliczności uzasadniające takie działanie. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 16 ustawy po zakończeniu pracy z rodziną monitorowano jej funkcjonowanie. Czynności te realizowano przez okres 3 miesięcy.

Asystent dokumentował bieżącą pracę z każdą rodziną w miesięcznych sprawozdaniach i kartach pracy, w których odnotowywał realizowane zadania. W aktach zgromadzono także notatki służbowe. Praca asystenta prowadzona była w miejscu zamieszkania rodziny oraz w miejscu przez nią wskazanym. W okresie objętym kontrolą wsparciem asystenta objętych było łącznie 16 rodzin, z czego z 3 zakończono współpracę, w tym z uwagi na osiągnięcie celów. Po jej zakończeniu asystent monitorował dalsze funkcjonowanie tych rodzin.

(akta kontroli str. 44-63, 123, 127-128, 135-139, 145-156)

W ankiecie z działalności CUS Dyrektor wskazał, że w okresie objętym kontrolą Gmina zapewniała wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji

opiekuńczo – wychowawczych poprzez organizowanie i finansowanie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, terapii, mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, w tym specjalistycznych i opiekuńczych, pomocy prawnej oraz grup wsparcia.

Dyrektor wskazał, że Gmina zapewniała konsultacje i poradnictwo specjalistyczne w Punkcie Konsultacyjnym zlokalizowanym w CUS, w którym dyżurowali psycholodzy specjalizujący się w pracy z rodzinami z trudnościami wychowawczymi, uzależnieniami oraz w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej (poniedziałki w godz. 14.00–19.00 oraz wtorki w godz. 14.00–18.00). Udzielono 293 porady dla 222 osób. Od stycznia 2025 r. wsparcie psychologiczne realizował również psycholog wykonujący jednocześnie zadania psychologa środowiskowego. Realizowane przez niego wsparcie obejmowało także wizyty w miejscu zamieszkania rodzin, w szczególności w przypadkach ograniczeń zdrowotnych lub komunikacyjnych. Stanowił on również wsparcie dla rodzin objętych pracą asystenta rodziny, co umożliwiało systematyczne i kompleksowe oddziaływania w środowisku. W okresie od stycznia do czerwca 2025 r. udzielono 174 porady, natomiast od lipca 2025 r. do dnia kontroli – 46 porad dla 16 osób. W ramach usług społecznych CUS, na podstawie zawartej umowy, w czwartki w godz. 13.00 – 18.00 przyjmował również psycholog dziecięcy. Od sierpnia 2025 r. udzielił 69 porad dla 16 osób. Psycholodzy prowadzili konsultacje indywidualne i rodzinne, udzielając wsparcia emocjonalnego rodzicom i dzieciom oraz pomagając rodzinom w radzeniu sobie z trudnościami wychowawczymi. Ponadto w ramach usług CUS zatrudniony był psychiatra, do którego kierowano dzieci i młodzież objęte wsparciem psychologicznym (dyżury we wtorki, terminy ustalane indywidualnie). Gmina zapewniała także dostęp do usług psychiatry dziecięcego w Centrum Psychoterapii „Umbra” w Żernikach Wrocławskich oraz usługi biofeedback realizowanej w CUS. Od października 2025 r. z terapii biofeedback skorzystało 5 dzieci (35 konsultacji), natomiast z konsultacji psychiatry dziecięcego od września 2025 r. – 3 dzieci. Gmina zapewniała możliwość korzystania z terapii psychologicznej poprzez kierowanie rodzin do podmiotów zewnętrznych, na podstawie zawartych umów.

Wsparcie rodzin realizowane było również poprzez działania edukacyjne i warsztatowe. Zorganizowano warsztaty dla nastolatków z rodzin objętych wsparciem, dotyczące dbania o zdrowie w okresie dojrzewania, obejmujące m. in. pielęgnację cery, zasady zdrowego żywienia oraz elementy zdrowego stylu życia. W warsztatach uczestniczyło 7 dzieci. Przeprowadzono także warsztaty pn. „Jestem bezpieczny, bo wiem więcej”, skierowane oddzielnie do rodziców i do dzieci. Tematyka spotkań obejmowała zagadnienia komunikacji, budowania relacji rodzinnych, rozpoznawania zachowań przemocowych

oraz przeciwdziałania przemocy. W warsztatach wzięło udział 11 dzieci oraz 11 osób dorosłych.

Element poradnictwa specjalistycznego realizowany był także w ramach pracy asystenta rodziny. Asystent prowadził edukację wychowawczą rodziców w środowisku domowym oraz wykorzystywał specjalistyczne materiały edukacyjne. Dodatkowo mieszkańcy gminy mieli dostęp do biblioteczki zawierającej literaturę wspierającą rozwój kompetencji rodzicielskich.

W okresie objętym kontrolą realizowane były również mediacje prowadzone przez asystenta rodziny posiadającego certyfikat mediatora, przy wsparciu psychologa. Dotyczyły one problemów komunikacyjnych i organizacyjnych w dwóch rodzinach. Mediacje zewnętrzne nie były realizowane z uwagi na brak zgłaszanych potrzeb.

Rodzinom zapewniano również dostęp do pomocy prawnej w Punkcie Konsultacyjnym w CUS w środy w godz. 10.00 – 16.00 oraz do poradnictwa obywatelskiego realizowanego w Szkole Podstawowej Nr 2 w Siechnicach.

Gmina organizowała grupy wsparcia dla rodziców i opiekunów z nastoletnimi dziećmi, prowadzone przez terapeutę, odbywające się raz w tygodniu. W spotkaniach uczestniczyło 11 osób stacjonarnie oraz 81 osób w formule online. Ponadto prowadzona była grupa wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu oraz konsultacje dla osób współuzależnionych, w których udział wzięło 28 osób. (akta kontroli str. 124-127, 134)

W myśl art. 176 pkt 3 lit. b oraz pkt 4 lit. c ustawy, do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających oraz finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające. W trakcie postępowania kontrolnego ustalono, że na terenie gminy Siechnice nie funkcjonowały rodziny wspierające. Dyrektor w ankiecie wyjaśnił, że rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych nie zgłaszały potrzeb w tym zakresie oraz nie było zgłoszeń osób zainteresowanych pełnieniem funkcji rodzin wspierających. Informacje o możliwości ustanowienia rodziny wspierającej zamieszczano na stronie internetowej CUS, w mediach społecznościowych oraz na tablicach informacyjnych w jego siedzibie. Ponadto asystent rodziny i pracownicy socjalni rozpowszechniali informacje w tym zakresie. Konieczne jest, aby działanie informacyjne miało charakter cykliczny. (akta kontroli str. 121-122, 141-144)

W okresie objętym kontrolą Gmina Siechnice nie prowadziła placówki wsparcia dziennego, nie zleciła realizacji tego zadania na podstawie art. 190 ustawy ani burmistrz nie wydał zezwolenia żadnemu podmiotowi na jej prowadzenie. Brak placówek wsparcia

dziennego stanowi nieprawidłowość. W Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 jako jedno z zadań zostało wskazane „tworzenie placówek wsparcia dziennego” celem wsparcia dzieci w procesie edukacji oraz w eliminowaniu negatywnych zachowań. Dyrektor CUS wyjaśnił, że brak realizacji tego zadania wynikał z uwarunkowań lokalowych. W związku z dynamicznym wzrostem liczby mieszkańców gminy oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na infrastrukturę oświatową, dostępne lokale gminne zostały przeznaczone na cele edukacyjne, co uniemożliwiło zapewnienie odpowiedniej bazy lokalowej do prowadzenia placówki wsparcia dziennego. Na terenie gminy funkcjonowała świetlica prowadzona przez zgromadzenie zakonne, jednak nie spełniała ona wymagań, w związku z czym nie mogła zostać uznana za placówkę wsparcia dziennego w rozumieniu przepisów prawa. Zaznacza się, że ustawa dopuszcza możliwość prowadzenia placówki w lokalu znajdującym się w budynku lub jego części, które nie spełniają wymagań, o których mowa w art. 18b ust. 1 ustawy, pod warunkiem spełnienia dodatkowych przesłanek zawartych w przepisach wydanych na podstawie art. 18b ust. 3 ustawy. Dyrektor wskazał, że Gmina jednocześnie podejmuje działania zmierzające do zapewnienia wsparcia dzieciom i rodzinom w innej formie. W „Programie Usług Społecznych w Gminie Siechnice na lata 2025 – 2026” wskazano placówkę wsparcia dziennego w formie podwórkowej jako alternatywną formę spędzania czasu wolnego. Na dzień kontroli planowano uruchomienie placówki wsparcia dziennego we wskazanej powyżej formie jako rozwiązania dostosowanego do aktualnych możliwości lokalowych oraz potrzeb środowiska lokalnego. (akta kontroli str. 29, 83, 121-122)

Gmina Siechnice zgodnie z art. 176 pkt 5 oraz art. 191 ust. 9 i ust. 10 ustawy, współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej. Na dzień kontroli 48 dzieci pochodzących z gminy umieszczonych było w pieczy zastępczej, z tego 18 w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 13 w rodzinie zastępczej niezawodowej, 6 w rodzinie zastępczej zawodowej, 8 w rodzinnych domach dziecka oraz 3 w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. (akta kontroli str. 174-182)

W okresie objętym kontrolą Gmina Siechnice przekazała Wojewodzie Dolnośląskiemu za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej dwa sprawozdania finansowo – rzeczowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Za okres od 1 lipca do 31 grudnia poprzedniego roku przesłano 14 stycznia 2025 r., natomiast za okres od 1 stycznia do 30 czerwca danego roku – 28 lipca 2025 r. Tym samym zrealizowano obowiązek, o którym mowa w art. 176 pkt 6 ustawy.

(akta kontroli str. 115-118, 123-124)

Zgodnie z art. 176 pkt 7 ustawy, do zadań własnych gminy należy prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. W okresie objętym kontrolą do CUS wpłynęły łącznie 52 zgłoszenia o charakterze interwencyjnym, z czego 15 dotyczyło rodzin z dziećmi. Prowadzono rejestr zgłoszeń. Zgłoszenia dotyczące rodzin z dziećmi pochodziły z różnych źródeł, w szczególności ze szkół, szpitala, Urzędu Miejskiego, Biura Rzecznika Praw Dziecka, sądu, innych ośrodków pomocy społecznej, od pracowników socjalnych, członków rodzin, a także ze zgłoszeń anonimowych. Informacje przekazywane były w formie pism, wiadomości poczty elektronicznej, kart zgłoszenia oraz kart przekazania. Zgłoszenia stanowiły podstawę do podejmowania działań monitoringowych i wspierających wobec rodzin wymagających pomocy. Zgodnie z przyjętą w CUS procedurą postępowania, każde zgłoszenie o charakterze interwencyjnym było dekretowane przez zastępcę dyrektora do pracownika socjalnego właściwego działu – w oparciu o wypełnioną kartę zgłoszenia oraz analizę sprawy. Monitoring sytuacji dzieci i rodzin prowadzony był przez Dział Wsparcia Rodziny. Odpowiedzialny za sprawę pracownik socjalny podejmował czynności zgodnie z obowiązującymi standardami, w tym obligatoryjnie nawiązywał kontakt ze środowiskiem, udawał się do miejsca zamieszkania rodziny lub pobytu wraz z aspirantem pracy socjalnej bądź psychologiem w celu oceny jej sytuacji, rozpoznania potrzeb i możliwości udzielenia adekwatnego wsparcia oraz wskazywał dalsze działania do realizacji. W przypadkach wymagających szerszego rozeznania organizowane były spotkania zespołu ds. asysty rodzinnej, których celem było zaplanowanie dalszych działań pomocowych wobec rodziny. Po przeprowadzeniu rozpoznania sytuacji rodzinom proponowane były odpowiednie formy pomocy i wsparcia. W zależności od zdiagnozowanych potrzeb podejmowano działania takie jak: objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny, złożenie do sądu wniosku o wgląd w sytuację rodziny, zaproponowanie pomocy psychologicznej, a także kierowanie rodziców do udziału w warsztatach kompetencji rodzicielskich. Czynności podejmowane w ramach monitoringu dokumentowane były w formie notatek służbowych z wizyt w środowisku oraz kart rozpoznania sytuacji rodziny. W badanym okresie prowadzono dokumentację obejmującą m. in.: rejestr zgłoszeń interwencyjnych, wykaz konsultacji udzielonych przez psychologa, pracownika socjalnego i prawnika, a także wykaz spotkań z przedstawicielami placówek oświatowych organizowanych na wniosek asystenta rodziny lub pracownika socjalnego.

(akta kontroli str. 129-130, 133-134, 183-188)

W okresie objętym kontrolą zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny. Na podstawie przedłożonych dokumentów z akt osobowych stwierdzono zgodność zatrudnienia asystentów z wymogami kwalifikacyjnymi określonymi w ustawie. W aktach osobowych zgromadzono ponadto oświadczenia i zaświadczenia w zakresie, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 – 5 ustawy. (akta kontroli str. 191)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym Urzędu Miejskiego w Siechnicach stwierdzono nieprawidłowość wymagającą wydania zalecenia pokontrolnego:

1. Gmina Siechnice nie prowadziła placówek wsparcia dziennego i tym samym nie zapewniała w nich miejsc dla dzieci.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Kontrola została odnotowana w książce kontroli. Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano kierownikowi kontrolowanej jednostki, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego nr PS-NKWR.431.2.68.2025.EM.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań, wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Prowadzić placówki wsparcia dziennego oraz zapewnić w nich miejsca dla dzieci.

Podstawa prawna: art. 176 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

Termin realizacji: niezwłocznie.

POUCZENIE

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2025 r. poz. 49).

W terminie do dnia **31 marca 2026 roku** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zalecenia i uwag przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Emilia Molska-Kaźmierczak

.....
(członek zespołu inspektorów)

GŁÓWNY SPECJALISTA

Piotr Szafarowicz

.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olszewska

.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

